

Rodinná terapie II

Virginia Satir

Od experianciálně-komunikačního přístupu k
experianciálně-humanistickému přístupu

Jeffrey K. Zeig (2005). Umění psychoterapie. Praha:
Portál. Str. 137-143.

Virginia Satir

role terapeuta – podporuje, vede členy rodiny ve vzájemném sdílení dosud neobjevených či nepřijatých citů a informací k větší osobní zralosti, jež je základním předpokladem pro život s druhými

terapeut jako učitel správné komunikace

členové dysfunkčních rodin – mají strach ptát se jeden druhého, co vlastně míní (tři obavy – zabije tě to, napadneš mě, opustíš mě)

Virginia Satir

Zralý člověk umí:

- jasně se projevovat vůči druhým
- přijímat signály ze svého nitra a otevřeně si uvědomovat, co cítí a co si myslí
- chovat se k jinému člověku jako k někomu od sebe oddělenému a jedinečnému
- chápat odlišnost jako příležitost k poznání a učení, nikoliv jako hrozbu
- přistupovat k věcem reálně – jak to je, nikoliv jak očekává, přeje si či vyžaduje
- přijímat zodpovědnost za své myšlenky a emoce, nepřisuzuje tuto zodpovědnost druhým
- otevřeně vyjednávat o sdělování, přijímání a ověřování významu mezi sebou a druhými

Role v rodině a práce s nimi

- Posun od verbální komunikace k nonverbální – tělesné postoje, pohyby, doteky, umístění vůči druhým.
- Převod symboliky do hmatatelné podoby.
- Typologie rolí – 4 poruchové postoje, 1 zdravý postoj (soulad, kongruentní jedinec)
- Usmiřovač – jedná tak, aby se druhý nerozlobil, aby se každému zavděčil, zalíbil, omlouvá se, souhlasí, v druhých vyvolává pocity viny a tím je nutí k tomu, aby ho šetřili
- Obviňovač – vidí na každém chyby, kritizuje, vyčítá, staví se do pozice silného, soudícího, spravedlivého. Potřebuje najít někoho, kdo se mu podrobí. Vyvolává u druhých pocity strachu a tím je přiměje k poslušnosti.

Role v rodině a práce s nimi

- Vypočítávač – reaguje na hrozbu abstrahováním od emocí, tváří se jako by byla neškodná, jeho výroky jsou příliš rozumné, chladné, vykalkulované. Za cituprostý projev schovává nedostatek sebevědomí a odvahu problém řešit. V druhých vyvolává závist a tím ho přetahuje na svoji stranu, dělá z něj spojence.
- Rušič (šašek) – problémovou situaci ignoruje, chová se jako by neexistovala. Vše co dělá a říká je bez souvislostí s tím, co dělají ostatní. Odvádí pozornost kamkoliv jinam, aniž by věděl proč. V druhých vyvolává chuť se bavit a tím ho přiměje, aby byl tolerován.
- Posun terapeuta do role režiséra

Milánská škola

- 70.-80. léta 20. století
- první evropská škola rodinné terapie
- Selviniová, Cecchin, Boscolo, Pratová
- posun v chápání změny – změna v chování x změna v chápání významů
- Psychika je sociální, význam chování lze vyvodit z jeho sociálního kontextu
- Změna v jazyce, ve způsobu nazývání
- Cirkulární dotazování
- Hypotézování
- Systemické hypotézy
- Neutralita
- Reflexní tým

Druhy otázek

MOC, HIERARCHIE

LINEÁRNÍ

STRATEGICKÉ

ZJIŠŤOVÁNÍ

OVLIVŇOVÁNÍ

CIRKULÁRNÍ

REFLEXIVNÍ

SPOLUPRÁCE